

Hyväskylän pitäjän kunnallislautakunnan kertomus vuodelta 1896.

Muodattaen viime vuonna alkamaansa tapaa, saa kunnallislautakunta täten tehdä lyhytjäsen selvityksen kunnallisen hallintomme kuluneen vuoden toiminnasta.

Viime aikoina vallinneet myötäiset olot ja järjestetty toiminta ovat vaikuttaneet sen, että kuntamme kunnalliset olot ja hallinto ovat ruvenneet yhä enemmän vakaantumaan. Aasiat ja kokoukset alkavat supistua välttämättömiin josta-aikaisiin toimiin. Siitä on seurauksena, että kunnan taloudellinen tila on entisestään suuresti elpynyt. Raha-asiat on saatu, joll'ei juuri loistavalle, niin kumminkin vakavalle kannalle. Viime vuoden ajalla ei enää tarvinnut turvautua lainavaroihin, voitiinpa vielä saada osa säästymään ennen syntyneiden velkojen lyhentämiseksi. Niinikään saatiin rahastot keskenään erilleen selvitetyiksi. Arwidson'in lahjarahasto, jota aikojen kuluessa oli huffunut muiden rahastojen velkojen suorituksiin, on kuluneena vuotena kunnan päätöksen mukaan uudelleen muodostettu ja rahat sijoitettu Yhdyspankkiin kaswua tuottamaan huonojen aikojen varaksi. Edellisen kunnallislautakunnan ja kunnan väliset asiat saatiin niinikään, sovinto-oikeuden välityksellä, lopullisesti selwenemään, jonka päätöksen kuntalaiset jo ennestään tuntevat, joten siitä ei enempää tarwinne mainita. Me toivomme, että tämän päätöksen kautta on saavutettu täydellinen sovinto, niin että kaikki entiset selkkaukset unhotetaan ja yhteistoiminta kun-

tamme hyväksi sowingollisuudessa aitaan saada. — Käymme nyt lähemmin selwittämään erityistoimia.

Kunnallislautakunta, toimittaen edelleentien holhouz- ja terweyslautakunnan sekä waiwashiitoihallituksen tehtävät, työs-kenteii kuluneena wuotena wuosiikolmionsa toisen wuoden. Sen jäsenissä on tapahtunut se muutos, että talollisen Suho Puuppo-sen sijaan, jonka oli erottawa taloudellisista syistä, kunkatokous, walitsi talollisen Abel Kolun. Lautakuntaan kuuluiwat siis tilalliset: M. Schildt, M. Salinen, O. Siik, M. Awwainen, M. Hakala, M. Lauffanen, M. Kolu ja I. Siwula waraesimiehenä sekä allekirjoitettu esimiehenä. Mahastoihoitajana on edelleen ollut jäsen M. Salinen.

Wuoden kulussa on lautakunta kokoonnut 15 kertaa. Kokouksissa on ollut käsiteltävänä 69 kysymystä; niistä 10 koskee kunnallisia, 13 holhouz-, 3 terweydenhoito- ja 43 waiwas-hoito-toimia. Kunnallisista toimista mainittakoon, että Myllysilta ja Mustanjoen silta Welangassa annettiin urakiamiehelle tehtäviksi. Sillat päätettiin teettää kivestä, koska siihen wähäiseen hinnan eroon kaskoen puu- ja kivi-siltain välillä kaskottiin jälkimmäinen kunnalle edullisemmaksi. Holhouz-toimien suhteen on entiseen tapaan esitetty holhouz- ja kirkkukunnan oikeudelle, tarkastettu holhouzien wuositilit ja tilien säästöt holhouz-kirjaan merkitty. Matara-ahon alaitäisille hoidettawan omaisuuden warmentamiseksi kaskottiin tarpeelliseksi muuttaa holhouz- ja terweydenhoitosta ei ollut mitään erityisempää huolehtimista, kun ei erityisiä kulkutauteja sattunut liikkumaan. Piirimiehiä huomautettiin kewan tullen tarfoin huolehtimaan terweyshoitosääntöjen määrysten täyttämisestä. Samoin on myöskin piirilääkärille ilmoitettu tilastotauluissa waaditut lautakunnan tietoon tulleet taudinkoh-taukset. Waiwasalon terweydenhoito-asioista on myöskin erityisemmin huolta pidetty. Waiwashoitotoimet owat taas kuluneenakin wuotena enemmän antaneet lautakunnalle huolta ja wainoa. Kerromme niistä seuraawassa wähän laweammin.

Kuten viime wuotiesä wuosi kertomuksessa mainitsimme, suuntasi waiwashoitohallitusemme työs-kentelynsä sekä periaat-

teellisesti että käytännössä waiwas-apuihin turvautuvien lukumäärän vähentämiseksi. Edellisen vuoden kassantofantaa ja menettelytapoja on tänäkin vuonna noudatettu. Ja waikka kokemus-aika onkin vielä vähäinen ja sen ohessa nykyiset hyvät vuodet olleet waiwashoidolle edulsi, luulemme siltikin woiwamme wakuuttaa, että toimintatapamme päämaalin saavuttamiseksi on ollut paikallaan. Waiwas-apuihin turvautuvien lukumäärä on alkanut vähetä, josta taas on seurauksena, että menotkin ovat pienenneet. Kuluneen vuoden waiwasmaksujen suorittamisesta päästiinkin jo kolmatta osaa vähemmällä kuin edellisenä vuotena. Ja tästä summasta riittää vielä 5,000 markkaa wanhojen weltojen suoritukseen. Ulaan siis edistykseen alulla tässä yhteiskuntamme nykyaian waifeimmasa kysymyksessä. Resken aitojaan emme kumminkaan saa tähän ihastua, sillä ell'emme ole alituiesti waruillamme, saattaa se sangen pian taantuakin. Meidän tulee siis edelleen yhä tarmokkaammin kehittää ja wakaannuttaa waiwashoitto-olojamme. Tätä tointa ei saa jättää yksin waiwashoitohallituksen niskoille, waan siinä tulee olla owullisena jokaisen kunnan kansalaisen. Waiwashoitohallituksen työläs ja wastuunalainen toimi tarwitsee taifkea tufea ja helpoitusta kuntalaisten puolelta. — Käytämme tätä tilaisuutta hywäksemme ja esitämme kuntalaisille mietittäwäksi paria vielä wallitsewaa epäkohtaa waiwashoidossamme, joiden poistamiseksi jokaisen yksisä tuumin on ryhdyttävä työskentelemään.

Waiwashoidon tärkeimpiä ja wastuunalaisempia tehtäviä on waiwashoittoa nauttivien lasten kaswatus ja hoito. Siitä kuulee walituksia, että waiwashoidossa olleista lapsista ei ole tullut kelwollisia kunnan kansalaisia, waan että useat heistä täysi-ikäisiksi tultuaan owat antautuneet laisfuuteen ja rifolliseen elämään, joten owat sitte joutuneet joko wanfiloihin tai waiwashoidolle ituiseksi rasitukseksi. Mutta niin kauwan kuin ollaan pakoitetut noudattamaan nykyistä sijoittelutapaa ja niin kauwan kuin waiwashoittoa pidetään tärkeänä siwutulona, lufuunottamatta ihmisellisiä welwollisuuksia lasten kaswatusten suhteen, niin kauwan kui waiwashoitohallitus parhaalla tahdollaankaan

yksinään saa epäkohtia poistumaan, ellei kunnan jäsenet pidä kunnionasiana olla tässä waiwashoitohallituksella avullisina kaikella tavoin, erittäinkin todenmukaisilla tiedonannoilla. Kunnan kuntalaisen velvollisuus on ottaa näiden waiwashoidon lasten kohtalo omaksi asiakseen, sillä se sangen läheisesti koskee vastaisia yhteiskunta-olojamme. Näitä turvattomia lapsukaisia on kasvatettava siten, että niistä tulee kunnollisia yhteiskunnan jäseniä, jotka täysi-ikäisiksi päästyään kykenevät huolehtimaan vastaisesta toimeentulostaan, eivätkä enää sen koomin lankea waiwashoidolle rasitukseksi. Missä kaswatus ei tähän suuntaan mene, siitä on arkailematta ilmoitettava waiwashoitohallitukselle ja yksissä sen kanssa mietittävä parannusta asiassa.

Waiwashoidon menestymisen ehtoja on myöskin saada ylläpysymään hyvä kuringpito hoidokkaille. Käytännössä siinä on meneteltävä monella eri tavalla, aina asianhaarojen mukaan. Saadaikseen kuringpidon tehokas, tarvitsee waiwashoitohallitus tässäkin kaikkea tutea kuntalaisilta. Tällä on vielä wallinnut se epäkohta, että hoidokkaiden sopimatonta läytöstä puolustetaan, wieläpä yksissä heidän kanssaan toimitaan waiwashoitohallitusta. Kun waiwastalosta ovat uppiniskaisuudessaan karanneet, otetaan heidät suojiin, wieläpä piiloitellaan ja hyväksytään heidän menettelynsä. Samoin kuin semmoisia, jotka laiskuudessaan tai muuten ilkeydessä ovat tulleet anomaan apuja, on määrätty menemään waiwastaloon, on useinkin ajattelemattomasti waiwashoitohallitusta moitittu tästä menettelystään. Tämöiset tapahtumat ovat omiansa laimentamaan kuringpitoa ja siten ehkäisewät waiwashoitohallituksen pyrkimyksiä saada awunanojat rajoittumaan tositartwitseihin. Yhteisen edun vuoksi toivomme, että kuntalaiset wast'edes toimivat myötätuntoisemmin waiwashoitohallituksen apuna yllämainittuin epäkohtain ehkäisemisessä.

Kuluneen vuoden waiwashoittoa lähemmin selwittävät seuraawat tiedonannot:

Päiti ennen nimitettyjä kunnallislautakunnan jäseniä, kuului waiwashoitohallitukseen: rouwat Emma Salenius ja Dagmar Schildt sekä emäntä Fredrika Sysmäla. Waiwashoidon

lasten tarkastajina ovat olleet suntio Juho Karjalainen, opettaja Yisakki Hirmonen, lautamiehet Kalle Ollila ja Matti Rantala. Waiwastalon johtajattarena on edelleenkin ollut rouwa Ottiliana Wehniäinen, työmoutina Abel Swenskt köyriin saakka, sittemmin Kalle Leinonen. Talouden tarkastajina ovat olleet A. Hakala ja T. Rymälähti.

Waiwastalossa oli vuoden alussa 75 hoidokasta, niistä 31 miespuolista ja 44 naispuolista. Vuoden kuluessa otettiin sinne 12 miestä ja 7 naista. Vuoden ajalla erkani laitoksesta 30 henkeä, niistä kuoleman kautta 2 miestä ja 5 naista, waiwashoitohallituksen luvalla pois laskettiin 15 henkeä. Laitoksessa olleet lapset sijoitettiin perheisiin. Hoidokasten luku oli vuoden lopussa 26 miestä ja 38 naista, yhteensä 64 henkeä. Enin määrä (77) oli Maaliskuussa ja vähin (63) Lokakuussa. Vuoden kuluessa on laitoksesta vähentynyt 11 henkeä.

Hoidokkaita on waiwastalossa keskimäärin ollut 68 ympäri vuoden. Heille annetut päiväannokset tekivät yhteensä 24,968 annosta, joihin meni: leipää 12,115 kg. á 14 p., yht. 1,696 m. 10 p.; keitto- ja kaljajauhoja 2,413 kg. á 15 p., yht. 361 m. 95 p.; naudanlihaa 58 kg. á 35 p., yht. 20 m. 30 p.; siianlihaa 280 kg. á 75 p., yht. 172 m. 50 p.; peruja 108 heht. á 3 m., yht. 324 m.; kauraryyniä 7 heht. 72 litr. á 16 m., yht. 123 m. 52 p.; herneitä 7 heht. 56 litr. á 16 m., yht. 110 m. 96 p.; lanttuja 2 heht. 60 litr. á 4 m., yht. 10 m. 40 p.; talkkunoita 50 litr. á 20 p., yht. 10 m.; kaloja 17 tynn. á 30 m. 50 p., yht. 518 m. 50 p.; suoloja 10 heht. á 4 m. 50 p., yht. 45 m.; maitoa 7,375 litr. á 12 p., yht. 885 m. eli yhteensä 4,278 m. 23 p. Kuntin hoidokkaan ruoka on siis tullut maksamaan 17 penniä päivästä. Naisi ruokaan on mennyt lääkkeisiin ja lääkärille 221 m. 65 p.; astioihin ja taloustarpeisiin 458 m. 60 p.; johtajattaren ja työmoudin palkaksi 900 m.; rakennusten maaluusta ja forjuusta 543 m. 55 p., yhteensä 2,325 m. 16 p. Waiwastalon koko hoito on siis maksanut 6,603 m. 39 p. Kuntilan vuositulot ja hoitolaiosten työ arwellaan menewän vastatlain, niin on kufin päivä laitoksessa maksanut 18 markkaa, joten

kun hoidokas on tullut maksamaan 27 penniä vuorokaudessa. Näistä maksuista on kunta tullut rahana suorittamaan 2,283 m. 46 p. ja loput luonnon tuotteilla. — Niinkuin huomaamme, on laitos antanut täysin tyydyttävän tuloksen. Hoidokasten olo on tosin maksanut kaksi penniä enemmän vuorokaudessa, vaan sen on vaivuttanut niiden vähentyminen ja rakennusten perinpoislaiset korjaukset sekä joidenkuiden ruokalajien korkeammat hinnat kuin edellisellä vuonna.

Laitoksessa on tänäkin vuonna ollut 18 hauraa, niistä 6 miestä ja 12 naista. Näistä neljä on ollut siihen määrään raiwoa, että on täytynyt pitää eri koviissa erityisen valvonnan alaisina. Huomautettakoon tästä epäkohdasta erittäin, että se tuottaa laitoksen hoitajille ei ainoastaan paljon huolta, waiwoja ja itäwyyttä, vaan wieläpä saattaa koko laitoksen waaranalaiseksi. Sietää ajoissa ryhtyä ajattelemaan warmempia toimenpiteitä, sillä ajan pitkään ei se käy päinsä nykyisellä kannallaan.

Hoidokasten käytös tänäkin vuonna on ollut tyydyttävä. Särjestyserangaituksia on kyllä silloin tällöin tarwinnut käyttää, vaan entistään vähemmin. Sen sijaan entiset hoidokkaat Ewa Liisa Kauranen ja Anna Liisa Mattanen, jotka wuosi sitten laitoksesta erotettiin, ovat käyttäytyneet laitoista kohtaan kerrassaan sopimattomasti. Kuten kuntalaiset ovat kuulleet, ovat nämät waimot hoidokas Juho Laitasen katoamisen johdosta lewitelleet kateellaisia perättömiä alentawaisia huhuja. Waiwashoitohallitus poistaa kseen huhujen wuoksi syntyneet epäilykset, jätti asian kirkkokunnan oikeuden tutkittawaksi. Tutkinnoissa tuli kyllä selwille, että parjaukset olivat kokonaan perättömät. Siihen pahennukseen nähden, mitä nämät juorut ovat khtineet matkaan saada, olisimat niiden, lewittäjät tarwinneet mitä ankarimman rangaistuksen muille samallaistille waroittawana esimerkkinä. Mä jätettiin oikeuden käsiin, vaan rikoksen laatuun nähden jäi rangaistuksen määrääminen toistaiseksi. Tämä olkoon selwitykseksi kuntalaisille, joka osoittaa, että waiwashoitohallitus puolestaan on asian suhteen tehnyt mitä mahdollista on ollut sen parantamiseksi.

Waiwastalon rakennuksissa on tänäkin vuonna tehty paljon korjauksia. Iludeissa päärakennuksessa ja haurujen rakennus-

sesiä forjattiin rošjit ja maalattiin taitti laattiat, owet ja ikkunat. Leipomarakennus, nawetta, liiterit, riiket, aitat, ladot ja piha-aita punattiin. Kiihiin ja pesutupaan tehtiin uudet uunit. Leipomarakennukseen laitettiin paremmat rappuset. Ja palowahingon warakji teetettiin useimpia tilarappuja sekä ostettiin uusi funnollinen paloruisku.

Maanwiljelystyöt saatiin, myöskin wähinerin omilla voimilla tehdytji. Samoin tarjan hoitamisen ja muut talous-astareet owat tähän saakka tehneet laitoksen hoidokkaat ilman palvelijoita. Waan kun voimakkaammat ja kywyttäämmät owat laitoksesta tyyten poistuneet, niin että laitoksen nykyiset hoidokkaat owat kokonaan tykenemättömiä, oltiin pakoitetut syksyllä ottamaan yfsi palveliatar. Tunnustus siitä, että laitosta on tänäkin vuonna hoidettu waiwashoitohallituksen mieliksi, on annettava johtajatar rouwa D. Behniäiselle. Hänen wäsymätön, tunnollinen työnsä ontin tullut huomatuksi edemmäksitiin. Niinpä Saarijärven kunta vuoden lopussa anoi ja saikin hänet panemaan alulle sitäläisen alkawan waiwastalon toimet. Läänimme kuvernööri tefi warmaantin siinä kuntalaisillemme mieliksi, kun hän Souluuun 2 päivänä antoi wirkawahwistuksen johtajattarellemme.

Ulkona waiwastalosta annettiin apuja seuraawasti: Perheisiin oli sijoitettu hoidettawakji 93 lasta ja 21 wanhusta. Näiden hoito on tullut maksamaan 3,534 mk. Satunnaisia apuja on vuoden ajalla annettu 3,035 fg. jauhoja ä 17 p., yht. 515 mk. 95 p. Sairaiden hoidosta on maksettu lääkäriille 104 mk., lääketeistä 267 mk. 55 p:ää, Niurwanniemen hourulaitokseen Matti Mörfin edestä 365 mk. ja Sywäskylän sairaalalle 1,121 mk.

Täten on wuotuinen waiwasten hoito taitfkiaan, rahakji muutettuna maksanut funnalle 12,511 mk. Waiwashoitofustannukset owat siis 1,977 marffaa pienemmät kuin edellisenä wuotena.

Kuntakokouksen esimiehenä on edelleen tänäkin vuonna toiminut kanttori Ralle Aro, varaesimies on ollut maanviljelijä S. H. Pellinen. [Vuoden ajalla pidettiin 11 kokousta ja käsiteltiin kaikkiaan 91 asiaa. Päätöksistä mainittakoon tärkeimpinä se, että kunta päätti ryhtyä toimiin määrätäkseen verottamisperusteet ajanmukaisemmalle kannalle. Se poikkeus talvallisuudesta tapahtui, että yhdestä kokouksen päätöksestä on valitettu — Haapakosken silta-asia — ja yhden kerran tarvittiin käyttää väkijoukosta — valtiopäivä-valitsijamies-maalissa. — Muuten ovat asiat menneet sovinnollisesti, hyvän järjestyksen vallitessa, kuten ennemmin.

Palowakuutusyhtiömme virkamiehet ovat olleet samat kuin edellisinäkin vuonna, maanvilj. S. H. Pellinen esimies ja lautamies Alexander Siwén varaesimies. Vuoden ajalla tapahtui 6 palowahinkoa, joista yhteensä meni vahingonkorvausta 2,060 mk. Suurin oli Yrjölään talon riihen palowahinko, 1,437 mk. Edellisen vuoden palowahingoista suoritettiin 1,413 mk. 50 p. Vuoden lopussa oli yhteinen edesvastuu-summa 2,043,890 markkaa. Tästä kiinteän osaksi 1,537,620 mk. ja irtaimen 506,270 mk. Wakuutusmaksuja kannettiin tänäkin vuonna 2 markkaa tuhannelta, joista karttui 4,087 mk. 78 p. Rahastossa on säästöä 4,519 markkaa 77 penniä.

Lainajyvästöä on hoitanut sama toimikunta kuin edellisenäkin vuonna, paitsi talokas Juho Puupposen sijasta on ollut talollinen Abel Kolu. Vuoden ajalla lainattiin jyvästöä 374 hehta ruutiita, 161,5 hehta ohria ja 135 hehta tauron. Jyvästön varat tekivät vuoden lopussa: 1,950,5 hehta ruutiita, 528,5 hehta ohria ja 150,5 hehta tauron. Jyvästöön lisäantyi vuoden fuluessa 3,5 hehta ruutiita, 10,5 hehta ohria ja 7,5 hehta tauron. Vuoden fuluessa myytiin jyvästöä 20 hehta ruutiita.

Maanviljelyslaina-rahastoja on hoitanut sama toimikunta kuin edellisinäkin vuonna. Vanhempi rahasto 4,800 markkaa tuotti kasvuja 172 mk. 80 p. Makkamattomia kasvuja on tilin mukaan 57 mk. 60 p. Vararahastossa oli säästöä 1,470 mk. 51 p. Vuoden korko tilin mukaan 56 mk. 28 p. Vanhem-

maasta rahastosta siirrettävät korot, hoitopalikko poisluettuna, tekee 152 mk. 80 p. Vuoden lopussa tekee vararahaston säästö yhteensä 1,621 mk. 99 p. Nuorempi rahasto 10,000 markkaa on taasfin tuottanut nuo 360 mk. Niistä on mennyt valtiolle osansa 300 mk. ja loppu 60 mk. hoitopalikoiksi. Korkoja on tänäfin vuonna jäänyt maksamatta 57 mk. 60 p. Yhdeltä lainaajalta on haettu 300 mk. laina pois. Vataapurahanhoista kannettiin takaisin toinen kolmannes, jotta aikoinaan lähetettiin valtiokonttooriin.

Kansakoululaioiden ajamisessa on Tyvästylän kunta osottanut nopeata edistystä. Viime syksynä avattiin kolme uutta kansakoulua kunnassamme, niin että nykyään niitä on toimimassa kuusi kunnan kannattamaa eri koulua. Sitäpaitsi on Kantaan osakeyhtiön paperitehtaalla ja Saapakosten sahayhtiöllä omat koulunsa työväestönsä lapsia warten. Niin ilahuttawa seikka kuin tämä pitainen edistyminen kansakoulujen lisäämisessä onkin, on se tuottanut tuntuwan waurion kunnan rahassaioissa. Kuten jälempänä olewat tilat osoittawat, on vuoden lopussa kansakoulurahastossa 6,007 mk. 75 p. wettä. Senpä tähden tarvittiin taljeeratafin monelle hywinkin raskaasti tuntuwa 1 m. 10 p. äyriltä, joten kansakoulutaakka tuli kalliimmaksi kuin waiwushoitorajitukset. — Toimotaamme, että pian kohoaoa siivistys formaa nämät kustannukset.

Koulujen johto on tänäfin vuonna ollut erityisten johtokuntien huolena. Wainitsemme tässä kunkin koulun oloja, mikäli niistä olemme tietoja saaneet.

Vuuppolan kansakoulun johtokunnasta oli wuorossaan ercamassa alletirjoittanut ja neiti Hanna Sawander, jotka kumpikin walittiin uudelleen. Johtokuntaan kuului paitsi edellisiä: talolliset Kalle Ollila (talouden hoitaja), J. Vuupponen, herrassuomari H. Kolu ja suntio J. Karjalainen. Opettajattarena oli edelleen neiti Ewa Heinonen. Vuoden ajalla oli koulussa: kewätlukukautena 49 ja syyslukukautena 44 oppilasta. Täydellisen oppijakson suorittaneina pääsi koulusta 4 poikaa ja 3 tyttöä. Vientenlasten koulussa käwi 36 oppilasta. Opettajattaren esityk-

festä päätti johtokunta laatia „ohjesäännöt koululapsille“, jotka painettuna jaetaan kullekin oppilaalle, ja jotka liitämme tämän kertomuksen loppuun, vanhempain nähtäviksi. Opetuskalustoon ostettiin sorvi, ompelukone ja oppikirjoja. Koulun rakennukset kesän ajalla korjattiin perinpohjin. Roskipermannot täytettiin ja kaikkien huoneiden permannot, ovet ja ikkunat maalattiin sekä seinät rivettiin yleisesti ja parissa huoneessa paperoitiin. Koulun kasvitarhaan on opettajatar lasten kanssa istuttanut puita ja pensaita.

Besangan kansakoulun johtokunnasta erosi vuorostaan jäsenet herra ja rouva Schildt, joiden sijaan valittiin talollinen Tuho Brjölä ja emäntä Eufemia Pellinen. Muut johtokunnan jäsenet ovat olleet samat kuin edellisenäkin vuotena. Opettajana on edelleen Sakki Hirvonen. Vuoden ajalla oli koulussa: kevätlukukaudella 48 ja syyslukukaudella 38 oppilasta. Läpikäyneinä pääsi 4 poikaa ja 2 tyttöä. Pientenlasten koulussa oli 22 oppilasta. Kuluksaan on hankittu sorvi y. m. pientä tavaraa. Koulun kirjastoa on vähän lisätty ja osaksi kirjoja vaihdettu toisellaisiin. Eläkelainio Fredrika Sipilä on lahjoittanut köyhille oppilaille 50 markkaa, josta johtokunta lausuu kiitokset.

Drawasaaaren kansakoulun johtokunnasta oli jäsenien Matti Niemelän ja Matti Kantalán vuoro erota, vaan tulivat uudelleen valituiksi, joten koulun johtokunta on ollut sama kuin edellisenä vuotena. Opettaja on ollut rouva Mathilda Siik. Koulussa oli kevätlukukaudella 40 ja syyslukukaudella 41 oppilasta. Päähytödistuksen sai 3 oppilasta.

Kirkonkylän kansakoulu avattiin syksyllä ja työskenteli hyrryhuoneissa. Johtokuntaan kuuluvat lehtori Jaakko Lankela esimiehenä, kanttori Ralle Aro taloudenhoitajana ja jäsenenä tilanomistajat M. Schildt, L. Tahvonen, rouva Dagmar Schildt ja emäntä Edla Manninen. Opettaja on ollut M. A. Soini. Koulu alkoi pientenlasten koululla, jossa oli 41 oppilasta. Warkkainaisessa koulussa oli syyslukukaudella 40 oppilasta. Erityisistä syistä, jotka kuntalaiset tietävät, osti kunta tälle koululle Suvi-mäen palstatilalla olevan kartanon, jonka palstatilan tilanomistaja M. Schildt sittemmin lahjoitti koululle ikuisiksi omaisuudeksi.

Tästä arwoffaasta lahjasta lausuttakoon tässä funnan pnolesta sulimmat kiitokset lahjan antajalle.

Keljonkylän kansakoulu alkoi myöskin työskentelynsä syksyllä hyrryhuoneissa Hakalan talossa. Johtokuntaan kuuluvat ruununvouti M. Salenius esimiehenä, maanvilj. Tobias Rylmälahti taloudenhoitajana ja jäseninä talolliset Antton Hakala, M. Mäkinen, rouwa Emma Salenius ja emäntä Fredrika Sysmäla. Opettajana on neiti Agnes Palmroth. Koulussa oli syyslukaudella 35 oppilasta. Pientenlasten koulussa oli 27 oppilasta. Koulunharrastus paikkafunnalla on näyttäytynyt innokkaaksi.

Nyrölänkylän kansakoulu alettiin myöskin hyrryhuoneissa Sattolan talossa. Johtokuntaan kuuluu: rowasti K. M. Heikel esimiehenä, taloll. M. Lauffanen taloudenhoitajana ja jäseninä talolliset Aug. Huowila, Robert Mäkelä, Emil Koppeli, emäntä Mathilda Huowila ja apujäsenenä neiti Maria Erikson. Opettajana on toiminut Tuho Leppänen. Oppilaita oli warfinaisessa koulussa 35 ja pientenlasten koulussa saman verran.

Rahdelle viimeksi mainitulle koululle on onnistuttu saamaan täysin tyydyttävät suojat, joten niiden pitempiaikaisiksi säilyttämiseksi olisi ryhdyttävä ajoissa toimiin. Meillä kun on jo entuudestaan kyllin selvät kokemukset funnan omien koulukartanoiden hintamuudesta ja vuotuisista ylläpitokustannuksista, niin esitän tässä lopuksi vastaisen waraksi mietittäväksi: eiköhän olisi syytä tehdä pitempiaikaisia kontrahtia viimeksi mainittujen koulukartanoiden omistajien kanssa, ettei waan yks' kaks' jouduttaisi uusia rakennuksia laatimaan.

Rahastonhoitajan tilit, jotka tähän liitetään pääkohdissaan, osoittawat, millä kannalla raha-asiat vuoden lopussa olivat.

Kansakoulu-rahasto:

Tuloja:

Wuoden 1895 ylöskannosta	2,621: 80.	
1895 wiinawero-osuus	583: 20.	
Waimashoito-rahastosta lainattu	6,007: 75.	9,212: 75.

Menoja:

Viime vuoden velka äänirahastolle	1,766: 58.	
Korko sille 1 kuuk. 4 % mukaan	5: 89.	
Puuppolan kansakoululle	1,000: —	
Dravasaaren	1,000: —	
Wesangan	700: —	
Kirkonkylän	550: —	
Keljon	650: —	
Nyrölän	450: —	
Suomen valtiolle korkoa ja tuole-		
tuista	902: 75.	
Suomimäen palstatilasta	2,187: 53.	9,212: 75.

Kiertokoulu-rahasto:

Tuloja:

Säästöä viime vuodelta	465: 60.	
Wuoden 1895 ylöskannosta	1,376: 15.	
Waiwashoito-rahastosta lainattu	158: 25.	2,000: —

Menoja:

Opettajille vuoden 1895 palkat	1,200: —	
Samoin vuoden 1896 puolen wuo-		
den palkat	600: —	
Palkkaa alkamalta vuodelta yhdelle		
opettajalle	200: —	2,000: —

Koirawero-rahasto:

Tuloja:

Wuoden 1895 ylöskannosta	132: —
--------------------------	--------

Menoja:

Viime vuoden velka waiwash.		
rahastolle	78: —	
Kuukauden korko sille 4 % mukaan	—: 26.	
Säästöä Yhdyspankissa	53: 74.	132: —

Painakirjaston rahasto:**Tuloja:**

Säästöä viime vuodelta	152: 45.	
Wuoden 1895 ylöstannosta	176: 05.	328: 50.

Menoja:

Taulunäen kirjastolle	250: —	
Myrölän kylän o'uus	10: —	
Säästöä Yhdyspanktissa	68: 50.	328: 50.

Lumireki-, tie- ja silta-rahasto:**Tuloja:**

Lumireki-rahaston säästö	519: —	
Wuoden 1895 ylöstannosta	3,235: 05.	
Paloapurahastosta lainattu	2,157: 38.	5,911: 43.

Menoja:

Tie- ja siltarahaston welka waimash.		
rahastolle	1,195: 10.	
Ruukauden korko sille 4 % mukaan	3: 98.	
Suomen waltiolle korkoa ja tuole-		
tusta	1,504: 35.	
Lumireen ajosta	2,208: 50.	
Ruuhimäen maantien teosta	354: —	
Täiden wiittomisista	21: 50.	
Teiden, siltain, rumppujen ja kaitei-		
den forjuusta	101: —	
Rangaslammin sillasta	90: —	
Myly- ja Mustansillan tefourakkaa	400: —	
Viitalustannuksia kunnan, Karjalai-		
sen ja Östmanin välisessä		
riidassa	33: —	5,911: 43.

Alauttaali-, maja- ja kyytirahasto:**Tuloja:**

Säästöä viime vuodelta	524: 20.	
Vuoden 1895 ylöskannosta	1,110: 70.	1,634: 90.

Menoja:

Restitienvarien pidoista	568: —	
Säästöä Yhdyspantissa	1,066: 90	1.634: 90.

Paloapu-rahasto:**Tuloja:**

Säästöä viime vuodelta	620: 95.	
Vuoden 1895 ylöskannosta	4,049: 04.	4,669: 99.

Menoja:

Palovahingoista suoritettu	1,413: 50.	
Wirtailioille palkkoja	635: —	
Wakuutusplanketeista	48: 50.	
Lainattu Silta-rahastolle	2,157: 38.	
Säästöä rahastossa	415: 61.	4,669: 99.

Wanginwartin rahasto:**Tuloja:**

Vuoden 1895 ylöskannosta	466: —	
Waimashoitorahastosta lainattu . .	69: 70.	535: 70.

Menoja:

Viime vuoden welfa waimash. rahastolle	210: —	
Ruukauden korko sille 4 % munaan	—: 70.	
Wanginwartialle vuoden palkka .	325: —	535: 70.

Waiwashoito-rahasto:

Tuloja:

Säästöä viime vuodelta	6,932: 39.	
Korfoa talletustilillä olevista ra-		
hoista	70: —	
Samoin juoksevilla tilillä olevista		
rahoista	93: 11.	
Vuoden 1895 ylöskannosta . . .	15,127: 50.	
Rahana suoritetuista waiwashoito-		
jauhoista	1,514: 48.	
Waiwasprofentteja	48: 54.	
Nordinand Sembergiltä, hänen wai-		
monsa hoitamisesta	24: 50.	
Kyöston kautta saatuja 1894 veroja	100: —	
Wafaramäen kunnan verot vuodelta		
1892	58: 80.	
Löyfiin kuiteista saatu	58: 05.	24,027: 37.

Menoja:

Korfoa Suomi-yhtiölle 30,000 mk.		
lainasta	1,600: —	
Korfoa ja fuolettua Suomen val-		
tiolle waiwashoitoalon rakennus-		
lainasta	1,378: 94.	
Waiwashoitoalon menoja vuosilta 1895,		
1896	3,597: 92.	
Sijoitetuista hoidokkaista vuodelta		
1895	4,989: 50.	
Satunnaisista apujauhoista 1895 .	847: 71.	
Sairaiden hoidosta	2,157: 85.	
Kuuromykkien koulumaksut	250: —	
Arwidsonin rahastoon siirretty . .	1,200: —	
Eri rahastoihin lainattu	7,499: 86.	
Rahaa rahastonhoitajalla	505: 59.	24,027: 37.

Ääni-rahasto:**Tuloja:**

Säästöä viime vuodelta	44: 48.	
Ranskaloulurahaston melka korfoineen	1,772: 47.	
Wuoden 1895 ylösfannosta	3,522: 40.	5,339: 35.

Menoja:

Luottamusmiesten palktiot	1,696: --	
Sominto-oikeuden kustannukset	462: --	
Rasfakaappi	900: --	
Ilmoituksista ja pathotöistä	169: --	
Muisjiemenlainan wajauffesta	139: 89.	
Hentitirjain lunastus	91: 50.	
Raiteilaisia erilaisia matsuja	201: 54.	
Säästöä Yhdyspanksissa	1,310: 86.	
Mahaa rahastonhoitajalla	368: 56.	5,339: 35.

Jyväskylän pitäjän kirkon rahasto:**Tuloja:**

Viime vuoden tilien erehdys oikais-		
taan	3: 78.	
Wuoden 1895 ylösfannosta (mant-		
taalittain)	1,553: 50.	
Waiwash. rahastosta lainattu	1,171: 35.	2,728: 63.

Menoja:

Viime vuoden melka waiwash.		
rahastolle	1,180: 75.	
Ruukauden korko sille 4 % mukaan	3: 94.	
Kirkon isännälle annettu	1,543: 94.	2,728: 63.

Toimakan kirkon rahasto:**Tuloja:**

Wuoden 1895 ylösfannosta	907: 40.	
Waiwash. rahastosta lainattu	92: 81:	1,000: 21.

Men o j a:

Viime vuoden welka waiwash.		
rahastolle	299: 21.	
Ruukauden korko sille 4 % mukaan	1: —	
Kirkon isännälle annettu	700: —	1,000: 21

Pitäjäntupa-rahasto:

Tuloja:

Wuoden 1895 ylöskannosta	410: 60
------------------------------------	---------

Men o j a:

Viime vuoden welka waiwash.		
rahastolle	5: 97.	
Ruukauden korko sille 4 % mukaan	—: 02.	
Pitäjäntupa-tarpeisiin L. Mäston=		
maalle	400: —	
Kuhaa rahastonhoitajalla	4: 61.	410: 60.

A. J. Arwidsonin rahasto:

Tuloja:

Waiwashoitorahastosta siirretty . . .	1,200: —	
Korko sille 4 % mukaan	35: 20.	1,236: 20.

Men o j a:

Säästöä Yhdyspankissa	1,200: —	
Samoin Nyväskylän Säästöpankissa	35: 20.	1,235: 20

Yhteenveto kaikista rahastoista:

Tuloja:

Säästöä edelliseltä vuodelta	6,265: 70.	
Wuoden 1895 ylöskannosta saatu . . .	36,202: 67.	
Muita tuloja	7,041: 02.	49,509: 39.

M e n o j a :

Eri rahastojen tilien mukaan . .	45,715: 02.	
Rahastoissa yhteensä säästöä . .	3,794: 37.	49,509: 39.

Syväskylä, Houlukuun 31 p. 1896.

Runnallislautakunnan puolesta:

A. W. Koskelin.

Ohjесääntö koululapsille.

§ 1. Lasten tulee saapua kouluun määrä-aikana tähtilleen, siisteinä ja puhtaina sekä varustettuna tarpeellisilla koulutalilla. Hiljaa odotetaan lufin paikallansa rukousten alkamista.

§ 2. Jos tulee rukousten tai weisuun aikana, odotetaan owella rukouksen päättymistä sekä pyytäköön opettajalta myöhästymisensä anteeksi ja ilmoitetaan syyn myöhästymiseensä.

§ 3. Opetuksen kestäessä tulee oppilasten istua hiljaa ja säädyllisesti paikoillaan kädet pöydällä. Kaikki mikä häiritsee opetuksen kulkua, niintuin syöminen, leikkinen, jalkojen wallaton liikutteleminen, puhelu, nauru y. m. on kielletty. Jos oppilas tahtoo opetuksen aikana kysyä tahi sanoa jotakin opettajalle, niin viitataan ensin.

§ 4. Kun koulun esimies tahi joku muu vieras astuu luokkaan, niin tervehtikööt oppilaat nousten seisalleen.

§ 5. Oppilasten huomio olkoon kiinnitetty opettajaan tahi esillä olemaan kirjalliseen työhönsä. Lausuesssa, wastatesssa ja laulaessa seisoot oppilaat. Wastauksen tulee olla selvät, hywällä äänenpainolla lausutut sekä jos mahdollista aina täydessä lauseissa. Kirjoittaessa ja kuvatesssa tulee oppilasten istua suorina eikä painaa rintaa pöytää wastaen, ei myöskään nojata wartalaa kowin paljon eteenpäin.

§ 6. Kuiskaaminen on opetustunnilla jyrkästi kielletty, niin myös muitten wihkoihin katsominen lastento- ja ainekirjoitustunneilla.

§ 7. Kotitönsä tulee jokaisen oppilaan toimittaa huolellisesti ja ahlerasti.

§ 8. Kirjat, taulut ja wihkot owat pidettävät puhtaina ja aina hywässä järjestyksessä. Tauluihin tulee kiinnittää pieni pesusieni tahi liinainen tilkku puhdistamista warten.

§ 9. Kouluhuoneiden tahi sen ulkokuoneiden samoin kuin pöytien, tuolien ynnä opetuswälikappaleiden liisaaminen tahi tahraaminen ja wahingoittaminen piirustuksilla ja leikkauksilla

on ankarasti kielletty, niin myös paperipalasiin ja muiden rikkojen wiskeleminen ympäri lattiaa ja pihamaata.

§ 10. Oppilaat ovat welvoitetut säännölliseen koulunkäyntiin. Jos sairaus estää oppilaan koulun käynnin, niin ilmoittakoot vanhemmat tahii holhooja siitä opettajalle seuraavalla kerralla kouluun tullessa.

§ 11. Raikissa muissa tapauksissa täytyy edeltäpäin pyytää opettajalta lupaa poissa olemiseen.

§ 12. Koulun loputtua lähtevät oppilaat hiljaa, riviittain hyvässä järjestyksessä luokalta ja astuvat siivosti kotiin.

§ 13. Keskenään tulee oppilasten olla ystävällisiä ja sovinnollisia. Toverien koulukapineita ei saa liata eikä muutenkaan wahingoittaa.

§ 14. Opettajaa kohtaan olkoot oppilaat aina nöyriä, kuuliaisia ja totuudessa pysyviä.

§ 15. Raikille vanhemmille ihmisille osoittakoot lapset kunnioitusta, palvelemaisua ja nöyryyttä.

§ 16. Kirkossa olkoot lapset hiljaa ja hartaalla mielellä; iisään tullessa ja pois mennessä liikkukoot hywin hiljaa, kuten siivolle lapsukaiselle sopii.

§ 17. Eläinten räähkääminen, linnunpesien wahingoittaminen, lintujen kiinni ottaminen, puiden ja nuorien kasvien wahingoittaminen kielletään ankarasti.

§ 18. Tupakanpoltto, setä ruudin, tulitikkujen ynnä muiden tulen arkojen esineiden kouluuntuonti kielletään niinkään.

§ 19. Tarpeeton ympärifuljesteleminen ja wetelehteleminen teillä y. m., kiroileminen ynnä soimaussanat ja wallattomuus ei saa tulla kysymyksenään.

§ 20. Jokaisen lapsen tulee ytsi tätä ohjesääntöä kotona säilyttää.

Syväksynyt Ruuppolan kansakoulun johtokunta kokouksessaan Toukokuun 31 päivä 1896.

